

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to

E-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.

Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

**EGZAMIN MATURALNY
JĘZYK ŁACIŃSKI I KULTURA ANTYCZNA –
POZIOM ROZSZERZONY**

TEST DIAGNOSTYCZNY

TERMIN: **marzec 2021 r.**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 13 stron (zadania 1–11).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

EJLP-R0-**100**-2103

Zadanie 1. (0–30)**Przetłumacz tekst na język polski.**

Ex iis quae mihi scribis, et ex iis quae audio, bonam spem de te concipio: non discurre nec locorum mutationibus inquietaris. Illud autem vide, ne ista lectio auctorum multorum et omnis generis voluminum habeat aliquid vagum et instabile. Certis ingeniis immorari et innutriri oportet, si velis aliquid trahere, quod in animo fideliter sedeat. Distingit librorum multitudo. Itaque cum legere non possis, quantum habueris, satis est habere, quantum legas. Probatos auctores itaque semper lege! Hoc ipse quoque facio; ex pluribus, quae legi, aliquid apprehendo. Hodiernum hoc est, quod apud Epicurum nactus sum: „honestas res est laeta paupertas”. Illa vero non est paupertas, si laeta est. Non qui parum habet, sed qui plus cupit, pauper est.

Tekst na podstawie: Seneca, *Epistulae morales ad Luculium* I, II 1–5.

Objaśnienia:

discurro, ere, (cu)curry, cursum – rozpraszać się, miotać się

velis – od volo, velle, volui

hodiernus, -a, -um – dzisiejszy, na dzisiaj

Epicurus, -i – Epikur, filozof grecki

nactus sum – od nanciscor, nancisci, nactus sum

immoror (1) – zajmować się, zatrzymać się

Przekład tekstu**BRUDNOPIS**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CZYSTOPIS

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0–2)

Uzupełnij zdanie. W wyznaczone miejsca wpisz odpowiednie informacje.

Seneka Młodszy był wychowawcą i doradcą cesarza ....., ostatniego władcy z dynastii .....

Zadanie 3. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz V (Verum), jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F (Falsum) – jeśli jest fałszywe.

1.	Twórcą filozofii stoickiej był Zenon z Kition.	V	F
2.	Podstawą etyki stoickiej jest pojęcie cnoty (łac. <i>virtus</i>).	V	F
3.	Zwolennikiem stoicyzmu był rzymski poeta Lukrecjusz, autor traktatu <i>O naturze wszechrzeczy</i> .	V	F

Zadanie 4. (0–1)

Dokończ poniższe zdanie. Zaznacz wszystkie prawidłowe odpowiedzi.

Arystoteles był:

- A. założycielem Akademii.
- B. wychowawcą Aleksandra Macedońskiego.
- C. uczniem Platona.
- D. presokratykiem.
- E. twórcą teorii idei.
- F. zwolennikiem sofistów.

Zadanie 5. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Obok wymienionych wyrazów łacińskich wpisz pochodzące od nich polskie rzeczowniki.

Wyraz łaciński	Rzeczownik polski
concipere	
mutatio	
pauper	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.
	Maks. liczba pkt	30	2	2	1	2
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 6. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Obok podanych form czasownika *habere* wpisz odpowiadające im formy czasownika *posse*.

habeat	
habueris	
habet	

Zadanie 7. (0–1)

Przekształć zdanie, stosując składnię *accusativus cum infinitivo*.

Probatos auctores semper legimus.

Dicimus .....

Zadanie 8. (0–2)

Uzupełnij tabelę. Wpisz brakujące formy stopniowania przysłówków.

Gradus positivus	Gradus comparativus	Gradus superlativus
fideliter		
parum		

Zadanie 9. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Bonam spem de te concipio, cum non discurras nec locorum mutationibus

- A. inquietas.
- B. inquietares.
- C. inquieteris.
- D. inquietareris.

Zadanie 10. (0–2)

Zdecyduj, czy zestawione pary zdań wyrażają dokładnie tę samą treść (VERUM), czy – nie (FALSUM). Wpisz właściwy kwalifikator w odpowiednią rubrykę tabeli.

Lp.	ZDANIA	KWALIFIKATOR
1.	Omnia genera voluminum habes. = Tibi omnia genera voluminum sunt.	
2.	Apud Epicurum legi: honesta res est laeta paupertas. = Apud Epicurum legi honestam rem esse laetam paupertatem.	

Zadanie 11. (0–15)

Odwołując się do załączonych materiałów oraz własnej wiedzy, omów wpływ literatury greckiej na powstanie i rozwój poezji rzymskiej.

Źródło 1.

Cyceron

Rozmowy tuskulańskie

[...] zawsze byłem zdania, że ziomkowie nasi we wszystkim bądź sami wykazali większą mądrość niż Grecy, bądź udoskonalili to, co od nich przejęli, oczywiście jeśli uznali za warte zachodu. [...] Grecja przewyższała nas w nauce i we wszystkich rodzajach piśmiennictwa. Lecz łatwo było pokonać na tym polu tych, którzy nie stawiali oporu. U Greków przecież najdawniejszą odmianą ludzi wykształconych byli poeci: Homer i Hezjod żyli przed założeniem Rzymu, Archiloch zaś za panowania Romulusa; my więc przyswoiliśmy sobie sztukę poetycką znacznie później. Liwiusz wystawił sztukę teatralną dopiero około roku 510 po założeniu Rzymu, za konsulatu Gajusza Klaudiusza, syna Cekusa, i Marka Tuditana, a na rok przed narodzinami Enniusza, który był starszy od Plautusa i Newiusza.

Późno tedy przodkowie nasi zapoznali się z poetami lub ich uznali.

Cyceron, *Rozmowy tuskulańskie*, [w:] tegoż, *Pisma filozoficzne*, tom III, przekł. J. Śmigaj, Warszawa 1961.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	6.	7.	8.	9.	10.	11.
	Maks. liczba pkt	2	1	2	1	2	15
	Uzyskana liczba pkt						

Źródło 2.

Horacy

Sztuka poetycka

Homer już rytm pokazał właściwy, jedyny,
W jakim można opiewać wojny, królów czyny.
W wierszu przemiennym skargę z początku zawarto;
Potem z życzeń spełnionych radość nieodpartą.
Ale kto był elegii twórcą, w tejże sprawie
Gramatycy, sędziowie aż kłócą się prawie.
Wściekły Archiloch w jambach pisał swoje dzieła
I tę stopę komedia, tragedia przejęła:
Łatwo bowiem prowadzić w niej dialog na scenie
I bez trudu widowni przewycięzać wrzenie.
Zaś muza pozwoliła wystawiać na lirze
Bogów, dzielnych pięściarzy i rumaki chyże.
Wino, ucztę i wszelkie miłosne przeżycie.

Kwintus Horacjusz Flakkus, *Sztuka poetycka*, [w:] tegoż, *Dzieła wszystkie. Gawędy – Listy – Sztuka poetycka*, tom II, oprac. O. Jurewicz, Warszawa 1988.

Źródło 3.

Daniel van Heil, *Spalenie Troi*

www.wikipedia.org

WYPRAWIANIE

A series of horizontal dotted lines for writing.

A series of 25 horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for handwritten notes or answers.

Lined paper template consisting of 28 horizontal dotted lines for writing.

Lined area for text or notes, consisting of 30 horizontal dotted lines.

BRUDNOPIS
(nie podlega ocenie)